

LÄHTE ÜHISGÜMNAASIUMI GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

1. ÜLDSÄTTED

Lähte Ühisgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning gümnaasiumi riikliku õppekava alusel. Lähte Ühisgümnaasiumi gümnaasiumi õppekavas on üldosa ning lisadena hetkel õppivate lendude õppeplaanid ja ainekavad. Lähte Ühisgümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse õppe- ja kasvatusesmärgid, kooli väärtused ja eripära, gümnaasiumi õppesuunad, üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, hindamise korraldus, gümnaasiumi lõpetamise korraldus, õpilaste teavitamise ja nõustamise korraldus, karjääriõppe korraldus, õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted, kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2. ÜLDOSA

Lähte Ühisgümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on:

- valmistada ette loovaid, mitmekülgseid, sotsiaalselt küpseid, usaldusväärseid ning oma eesmärgi teadvustavaid ja saavutada oskavaid isiksusi;
- aidata õpilastel leida endale huvi- ja võimetekohast tegevusvaldkonda, millega siduda oma edasine haridustee;
- luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses.

Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse:

- adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamisele ning arendamisele;
- iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele, valmisolekule elus toime tulla;
- edasise haridustee võimaluste tutvustamisele;
- kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

Õppekava ellu viies lähtutakse järgmistest põhiväärtustest:

- vaimsus – oleme avatud, loovad ja konstruktiivsed, lähtume vaimsetest printsiipidest ning kaugematest eesmärkidest;
- vastutus – suhtume vastutustundlikult ümbritsevasse inimestesse ja keskkonda, peame kinni sõlmitud kokkulepetest ja võetud kohustustest;
- koostöö – kokkulepitud eesmärkide ja põhimõtete elluviimisel teeme koostööd õpilaste, vanemate, kolleegide ja teiste huvigruppidega;
- tervis – kanname hoolt oma vaimse ja füüsilise tervise eest, toimime nii, et ei kahjustaks teiste ega enese tervist.

Lähte Ühisgümnaasiumi missioon on luua õppekeskkond, mis võimaldab kvaliteetset, võimete- ja huvidekohast haridust ning toetab harmoonilise isiksuse arengut. Kooli eripärad on:

- neli õppesuunda gümnaasiumiastmes – meedia-, tehnoloogia-, spordi- ja loodussuund;
- õpilaskodu;
- head sportimisvõimalused ja teised õppetöövälised tegevused;
- linnalähedus;
- hajutatud erinevate õppehoonete vahel.

2.1. Õppesuunad

Lähte Ühisgümnaasiumis on õpilastel valida nelja õppesuuna vahel, mis valmistavad ette edasiseks haridusteeks. Õpilased koostavad üldiselt oma suunaalase uurimistöö või projektitöö, kus rakendavad vastavaid uurimismeetodeid või tegevusi.

2.1.1. Tehnoloogiasuund

Tehnoloogia õppesuuna eesmärk on kujundada isiksust, kes tunnetab tehnoloogia rolli ühiskonnas, tunneb huvi tehnika vastu, oskab käsitseda tehnilisi seadmeid, mõistab reaalarvutite tähtsust tehnoloogiate arengus.

Igal õppeaastal toimub vähemalt üks õppekäik tehnoloogia rakendamise ja/või tootmisega seotud ettevõtetesse, tehnikamuuseumidesse või -messidele. Tehnoloogiasuuna lõpetajad

koostavad üldjuhul 12. klassi lõpuks tehnoloogia lõpuprojekti, mille esitlemine toimub avaliku kaitsmise korras ning kantakse tunnistusele koolieksamina.

2.1.2. Meediasuund

Meedia õppesuuna eesmärk on kujundada isiksust, kellel on tavalisest põhjalikum ettekujutus erinevate meediavormide kujunemise ajaloost ja toimimisest, kes oskab ennast eri meedialiikide kaudu väljendada, on teadlik ja kriitiline meediatarbija, lähtub oma tegevuses meediaeetika põhimõtetest.

Igal õppeaastal toimub vähemalt üks õppekäik meediaga seotud asutustesse. Meediasuuna õpilastel on võimalus viibida töövarjuna professionaalsete meediatöötajate kõrval või läbida praktika ajalehetoimetuses. Meediasuuna lõpetajad koostavad üldjuhul 12. klassi lõpuks meedia lõpuprojekti, mille esitlemine toimub avaliku kaitsmise korras ning kantakse tunnistusele koolieksamina.

2.1.3. Spordisuund

Spordisuuna eesmärk on kujundada isiksust, kes tegeleb treeneri juhendamisel valitud spordialaga, lähtub oma tegevuses teadlikult tervislikest eluviisidest ja spordieetika põhimõtetest.

Õpilased osalevad treeningutel ja erineval tasemel spordivõistlustel. Spordisuuna lõpetajad koostavad üldjuhul 12. klassi lõpuks spordi lõpuprojekti, mille esitlemine toimub avaliku kaitsmise korras ning kantakse tunnistusele koolieksamina.

2.1.4. Loodussuund

Loodussuuna eesmärk on kujundada isiksust, kes tunnetab looduse, meditsiini, teaduse ja keskkonna tähtsust ühiskonnas. Arendatakse õpilaste teadmisi ja praktilisi oskusi loodusteadustes, et mõista ja väärtustada elus- ja eluta looduse seaduspärasid ning kujundada keskkonnateadlikke ja vastutustundlikke kodanikke, kes on võimelised kaasa mõtlema ja tegutsema tervisliku ja kestliku arengu nimel.

Igal õppeaastal toimub vähemalt üks õppekäik looduse, meditsiiniga või keskkonnaga seotud asutustesse. Loodussuuna lõpetajad sooritavad üldjuhul 12. klassi lõpuks loodussuuna eksami, mis võtab kokku kõik suunaga seotud ained.

2.2. Õppeplaan

Õpilase väikseim lubatud õppekoormus gümnaasiumis on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse järgi 96 kursust. Lähte Ühisgümnaasiumis vastab üks kursus 35 õppetunnile, ühe õppetunni kestus on 45 minutit. Õppeplaanis on välja toodud igale lennule ettenähtud kohustuslikud põhiained, kohustuslikud suunaained, suuna valikained ning vabaained. Kohustuslike ainete arv on igal lennul alla 96 kursuse, mistõttu on lõpetamiseks õpilasel kohustust gümnaasiumiõpingute jooksul sooritada valik- ja vabaainete seast täiendavaid kursusi.

Iga lennu spetsiifilisem õppeplaan asub avalikult kooli kodulehel.

2.3. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Lähte Ühisgümnaasiumis kujundatakse riiklikus õppekavas väljatoodud üldpädevusi järgnevate tegevustega:

- **kultuuri- ja väärtuspädevus** – teatri- ja kinokülastused, emakeele-, võõrkeelte- ja muusikanädalad, koolis toimuvad kontserdid, vahetusõpilased, õppekäigud, osalemine üldlaulu- ja tantsupidudel, matkad ja matkapäevad, klassidevahelised võistlused;
- **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – kodanikukuu üritused, õppekäigud, kohtumised ja debatil, esseekonkursid, heategevusprojektid, ülekoolliliste või kooliastmete üritused, riigikaitsealaager, õppesuudio, koostöö Tartu vallaga;
- **enesemääratluspädevus** – spordipäevad, karjäärinõustamine, töövarjupäev, karjäärpäev, ettevõtete külastamine, ohutusloengud, osavõtt spordi- ja ainevõistlustest, kõrg- ja kutsekoolide tutvustamine, arenguestlused;
- **õpipädevus** – uurimis- või projektitöö, igapäevategevused tundides, lõpuprojektid, koduste ülesannete lahendamine, osavõtt treeningutest, olümpiaadiks ja ainevõistlusteks valmistumine ja osavõtt, konsultatsioonid;
- **suhtluspädevus** – õpilasesinduse tegevus, osalemine koolilehes ja -saates, arenguestlused, õpilasuutuste korraldamine, keeltenädalad, uurimis- või projektitöö, lõpuprojektid;
- **matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus** – looduse-, tehnoloogia- ja meediasuuna õppekäigud, suunaained, uurimis- või projektitöö, lõpuprojektid, loodusainete päev, külalislektorite loengud, IKT-vahendid;
- **ettevõtlikkuspädevus** – jõululaat, heategevusprojektid, ürituste korraldamine, klassidevahelised võistlused, õpilasesinduse tööst osavõtt, uurimis- või projektitöö, lõpuprojekt, huviringid, õpilasfirmas osalemine;
- **digipädevus** – e-õppe kursused, Microsoft Office ökosüsteemil põhinevad tegevused, Stuudiumi võimaluste kasutamine, aktiivne kaasalöömine kooli sotsiaalmeedias, erinevate programmide kasutamine ainetundides, uurimis- või projektitöö, lõpuprojektid.

Õppekäigud gümnaasiumi õppekava toetuseks:

- **üldised õppekäigud:** kirjanduslooline Vargamäe matk, riigiasutuste külastused, muuseumite külastused, riigikaitseõpetuse õppekäigud, karjääriõpetuse õppekäigud;
- **meediasuunal:** muuseumite, toimetuste, stuudiote, kõrgkoolide meediaosakondade külastused;
- **tehnoloogiasuunal:** muuseumite ja tehnikamesside külastused;
- **spordisuunal:** spordi- ja olümpiamuuseumi külastus, spordivõistluste külastus;
- **loodussuunal:** õppekäigud Eesti Maaülikooli ja Tervishoiu Kõrgkooli.

Ülekoollilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse üldiselt enne õppeaasta algust.

Projektid peavad olema kooskõlas Lähte Ühisgümnaasiumi õppekava õpitulemustega. Koolis

on moodustatud õppesuundade arendamiseks komisjonid. Kool korraldab gümnaasiumi

õppesuundade tutvustamiseks infopäevi koolis ja väljaspool kooli.

2.4. Hindamise korraldus Lähte Ühisgümnaasiumis

Hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, anda tagasisidet õpilase õpiedukuse kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul, suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel, anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Lähte Ühisgümnaasiumis kasutatakse kujundavat hindamist. See tugevdab õpilaste õpimotivatsiooni ja toetab nende positiivset enesehinnangut. Hinnatakse nii õpilase arengut kui tema poolt omandatud teadmiste, oskuste ja arusaamise taset. Oluliseks peetakse teadmiste ja oskuste rakendamisel üles näidatud iseseisvust ja loomingulisust. Õppeprotsessi käigus saavad nii õpilased, õpetajad kui ka lapsevanemad tagasisidet õppimise tulemuslikkuse kohta ning suuniseid õppimise edasise muutmise kohta.

Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“, „3“ – „rahuldav“, „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“. Hindamisskaala on üldiselt 90–100% hinne „5“, 75–89% hinne „4“, 50–74% hinne „3“, 20–49% hinne „2“ ning 0–19% hinne „1“. Kursusehinne kujuneb kogu kursuse jooksvate hinnete põhjal.

Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase kohta Stuudiumi kaudu. Gümnaasiumiastmes käitumist ei hinnata, vajadusel fikseeritakse käitumine märkuse või kiitusena.

Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ning sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist õpetajalt. Hinde vaidlustamise korral pöörduetakse esmalt aineõpetaja, vajadusel edasi klassijuhataja, seejärel gümnaasiumi

õppejuhi poole. Vajadusel lahendab vaidluse vastav komisjon. Komisjon teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates. Vaidlus lahendatakse üldjuhul 10 tööpäeva jooksul. Komisjoni moodustab ja kutsub kokku kooli direktor.

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastamist, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele eelmisel kuul sooritatud tööde parandamise võimalus kuni järgmise kuu 10. kuupäevani. Juhul, kui õpetaja on hinde Stuudiumi kandnud töö toimumisest järgmisel kalendrikuul, on õpilasel õigus tööd parandada sissekandmisele järgneva kuu 10. kuupäevani.

Õpilasel on võimalus vastata kõik tegemata ja puudulikult hinnatud tööd, et ei tekiks õpilünki. Puuduliku hindegaga hinnatud tööd saab uuesti sooritada üks kord. Õpilane saab järele vastata nädalas vastavalt järelevastamise korras toodud korraldusele. Tunnikontrollide ja väiksemamahuliste tööde vastamine toimub aineõpetaja juures konsultatsioonide või vahetundide ajal. Järele vastamine ei toimu teise ainetunni ajal. Üldjuhul ei ole õpilasel õigust rahuldava hinde järele vastamiseks.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, maha kirjutamine või plagiaat (sh tehisarult kopeerimine), hinnatakse sooritust hindegaga „nõrk“. Kui õpilane ei esita tööd, saab ta hindeks „nõrk“. Kui õpilane puudub hindelise töö sooritamise ajal tunnist, märgitakse Stuudiumisse „T“ – „tegemata“.

Õpilasel tohib nädalas olla viis kontrolltööd, ühes päeva maksimaalselt üks. Kontrolltöö toimumise aeg peab olema kantud Stuudiumi kontrolltööde kalendrisse vähemalt 10 kalendripäeva enne töö toimumist. Kontrolltöö on suuline või kirjalik ulatuslik töö, mis

kontrollib mitme tunni, peatüki või aine osa tundmist. Kontrolltöö hinnet võetakse arvesse kursusehinde kujunemisel. Tunnikontrollid parandab õpetaja järgmiseks tunniks, kontrolltööd 5 tööpäeva jooksul. Kirjandite, arutluste jms parandamise tähtaeg on 10 tööpäeva.

2.4.1. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Gümnaasiumi lõputunnistuse anna kool õpilasele:

- kes on lõpetanud 12. klassi positiivsete hinnetega kõikides õppeainetes ehk kogu kolme gümnaasiumiaasta ühe aine positiivselt hinnatud kursuste osakaal on kõrgem kui negatiivselt hinnatud kursuste osakaal;
- kes on sooritanud kohustuslikud riigieksamid;
- kes on sooritanud suunapõhise lõpuprojekti, suunapõhise eksami, õpilase poolt valitud aine eksami või spordisuunal kohtuniku/treeneri eksami vastavat kutset väljastavas asutuses;
- kes on sooritanud gümnaasiumiastme jooksul uurimistöö või projektitöö.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud kooli õppekavas taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

Õpilased, kes on asunud õppima Lähte Ühisgümnaasiumisse, olles varasemalt lõpetanud põhikooli või gümnaasiumiklassi, kus toimus õpe osaliselt muus keeles ja eesti keelt õpitakse teise keelena, võivad valida, kas sooritavad eesti keele riigieksami või eesti keele teise keelena riigieksami.

2.5. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad,

vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi algul.

Õpilasele tagatakse psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

Kool korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse. 11. ja 12. klassis korraldab karjääriõpetuse õpetaja koostöös klassijuhataja, kooli psühholoogi ja Rajaleidja spetsialistidega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele. 10. – 12. klassis korraldatakse erinevaid õppeasutuste infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse. 11. ja 12. klassi õpilased võtavad osa töövarjupäevast.

Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanemate koosoleku arvestusega, et kõigile vanematele antakse vähemalt üks kord aastas võimalus osaleda vanemate koosolekul.

2.6. Õpetajate koostöö, töö planeerimise ja töökava koostamise

põhimõtted

Aineõpetajad kujundavad riikliku ja kooli õppekava alusel välja aine- ja töökavad, mis arvestavad kursuse omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse. Aineõpetaja koostatud ainekava sisaldab kursuse eesmärgi, õpitulemusi, sisu lühikirjeldust, hindamist, lõpphinde kujunemist ning õppematerjale.

Ainekavad on avalikult leitavad kooli kodulehelt. Aineõpetajad lisavad täpsema hindamisjuhendi Stuudiumis vastava aine päeviku õppeinfo alla kursuse esimeseks tunniks.

Õpetajate koostöö eesmärki silmas pidades toimuvad vähemalt kolm korda õppeaastas kooliastme koosolekud ning on moodustatud gümnaasiumi õppesuundade töögrupid.

2.7. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Lähte Ühisgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja vanemate, koolipidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

Lähte Ühisgümnaasiumi õppekava koostamises ja arendamises osalevad kõik kooli haridustöötajad. Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Lähte Ühisgümnaasiumi õppekava kehtestab kooli direktor, olles eelnevalt arvamuse avaldamiseks esitanud muudatused kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Lähte Ühisgümnaasiumi õppekava täiendatakse ja uuendatakse vastavalt vajadusele.